

Вх. № 426/КМ-0101/14.11.2025

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 4. „Природни науки, математика и информатика“, професионално направление 4.4. „Науки за земята“, научна специалност „Геология на океаните и моретата“, научно направление „Палеоклимат и геоекология на Черно море“
съгласно обявата в Държавен вестник, бр. 63/01.08.2025 г.
с кандидат: д-р Красимира Русева Славова, главен асистент в ИО-БАН-Варна

Изготвил становището: Цветана Петрова Нопова, д-р, доцент в ИЯИЯЕ-БАН

1. Общо описание на представените материали

Представените от кандидата документи по конкурса съответстват на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН, както и на Правилата за условията и реда за придобиване на образователни и научни степени и за заемане на академични длъжности в Института по океанология при БАН.

В приложените материали са представени общо 40 публикации, шест от които са за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ (четири за защита на дисертационния труд и още две за покриване на наукометричните показатели за вписване в НАЦИД за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. За участие в настоящия конкурс кандидатът гл. ас. д-р Красимира Славова е представила 34 публикации, 14 от които са реферирани и индексирани в световните бази данни с научна информация Web of Science и Scopus. Двадесет от заглавията са публикувани издания с научно рецензиране като шест от тях са публикувани пълни текстове на доклади от международни научни форуми. Всички публикации са по темата на конкурса.

2. Публикации преди и след получаване на научната степен

Кандидатът гл. ас. д-р Красимира Славова е защитила дисертация в Института по океанология при БАН и е получила образователната и научна степен „доктор“ през 2004 г. От представените 40 публикации, д-р Славова е публикувала 32 след 2004 г. Две публикации са излезли от печат през 2003 и 2004 г. съответно, но не са представени за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

3. Обща характеристика на научната, научно-приложната и педагогическа дейност на кандидата

Научноизследователската работа на гл. ас. д-р Красимира Славова е свързана с изследване на крайбрежните и дълбоководните седименти на Черно море с цел установяване на корелации между климатичните промени, промяната на палеоекологичните условия на басейна, флукуациите на морското ниво и динамиката на отлагане на късноплейстоценските и холоценските седименти след последния ледников максимум – Вюрм III. Дълговременните проучвания са използвани за интерпретация и реконструкция на еволюцията на Черноморския басейн чрез изследване

на взаимовръзката между различните палеоиндикатори на средата и палеоклиматичните промени през разглеждания период.

Гл. ас. д-р Красимира Славова е участвала в изпълнението на 15 международни и 9 национални научноизследователски проекта в областта на екологичния мониторинг, устойчивото управление на крайбрежната зона, изследването на въздействията на глобалните климатични промени върху морската среда, оценката и прогнозирането на природни и антропогенни рискове от неблагоприятни явления в Черно море и др. От 2018 г. тя е национален координатор на 3 международни проекта, финансирани от Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) и координатор за ИО-БАН на още 3 проекта, финансирани от Европейската комисия (ЕК) по програми Хоризонт 2020 и Хоризонт Европа. Ръководството и участието в научни колективи разширява изследователската дейност на кандидата, а получените данни допринасят за развитие на научните изследвания в областта на геоекологията на черноморските седименти.

От личните си контакти с д-р Славова съм запозната и с нейните педагогически умения и активното ѝ участие в популяризирането на дейностите и научните постижения в областта на геоекологията и еволюцията на Черноморския басейн. През последните 10 години тя е координатор и активен участник в общоевропейското събитие за популяризиране на научните изследвания „Европейска нощ на учените“.

4. Основни научни и научно-приложни приноси

Основните деклариран приноси са свързани с изследване на корелационните зависимости между данни от различни палеоклиматични архиви и различни методи на датиране, допълване и прецизиране на съществуващите модели за палеообмен на водни маси между Егейско, Мраморно и Черно море и съществуващите хроностратиграфски схеми за акваторията на Черно море, установяване на критерии за изследване на прехода на Черноморския басейн от регресивна езерна фаза към трансгресивна морска фаза в края на ранния Холоцен, както и с интерпретация и реконструкция на еволюцията на Черноморския басейн през късноплейстоценското-холоценско време. Съществен принос е получаването на нови данни за палеоклиматичните промени и екосистемните отговори на Черноморската зона през последните ~ 26000 години, дефинирането на крива на осреднената повърхностна соленост за Черноморския басейн за последните 20000 години чрез прилагане на интегриран подход при интерпретацията на съществуващи хипотези за палеообмен на водни маси между Средиземно и Черно море. Нов подход е приложен и при изследване на съдържанието на въглерод в крайбрежните морски седименти, при което са получени нови доказателства за ускорена седиментация и увеличени темпове на акумулация на органичен и неорганичен въглерод през последните 100 години в седиментни записи от Черно и Адриатическо море.

Основните научно-приложни приноси са свързани с анализ и оценка на съдържанието на някои радионуклиди и потенциално токсични елементи в черноморски седименти с помощта на ядрени аналитични методи с цел стандартизиране на документирането на процесите на пробонабиране, пробоподготовка и анализ, както и последващо интегриране (за първи път в България) на получените данни в базата данни на информационната система за морска радиоактивност на МААЕ (MARIS).

В заключение може да се отбележи, че основните деклариран приноси са свързани с получаване на нови данни, обогатяване и допълване на съществуващи знания, прилагане на нови и оптимизиране на някои утвърдени в практиката методи с цел постигане на по-добра интерпретация на палеоклиматични, палеоекологични и палеогеоложки данни за еволюцията на Черноморския басейн през ранния Холоцен.

5. Отражение на научните публикации на кандидата в нашата и чуждестранна литература

Общият брой публикации, които д-р Славова е представила за участие в конкурса е 34, от които 14 са отпечатани в международни издания, реферирани и индексирани в световните бази данни с научна информация. От тях, 4 са в кuartил Q1 (Scopus), 2 са в кuartил Q2 (Scopus), 7 е в кuartил Q3 (Scopus) и 1 е в кuartил Q4 (Web of Science). Двадесет на брой са публикациите в издания с научно рецензиране като шест от тях са публикувани пълни текстове от доклади в сборници с материали от международни форуми. Броят на представените цитати е 115, а цитираните статии – 16.

Според представената справка, критериите на БАН и ИО-БАН по всички показатели от А до Д са изпълнени както следва: за показатели група А – 50 от необходимите 50 точки, за група В – 115 от 100, за група Г – 262 от 200 и за група Д – 487 от 60 точки. Наукометричните показатели на кандидата покриват напълно, а по някои критерии надвишават значително изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“.

6. Лични впечатления на рецензента за кандидата

Познавам лично гл. ас. д-р Красимира Славова и впечатленията ми са отлични. Имам преки впечатления от добрата ѝ професионална подготовка и отговорно отношение към извършваните дейности. Д-р Славова е компетентна, амбициозна, инициативна и изключително ефективна в работата си, което доказва с висока научна продуктивност и участие в редица важни национални и международни проекти.

7. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки и препоръки.

8. Мотивирано и ясно формулирано заключение

Въз основа на гореизложеното, убедено препоръчвам на Научното жури да предложи на уважаемите членове на Научния съвет на Института по океанология при БАН да избере гл. ас. д-р Красимира Русева Славова за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 4.4. „Науки за земята“, научна специалност „Геология на океаните и моретата“, научно направление „Палеоклимат и геоекология на Черно море“.

13 ноември 2025 г.

Изготвил становището:

/доц. д-р Цветана Николова/